

EXPUNERE DE MOTIVE

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului – I.C.P.A. București cu sediul în București, B-dul Mărăști, nr. 61, a fost înființat potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1375/2004, fiind persoană juridică română, aflată în subordinea *Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale* și în coordonarea științifică a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”, prin reorganizarea Institutului de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie București care s-a desființat. Începând cu data de 30 aprilie 2013, *Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului – ICPA București a ieșit din subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și a trecut în subordinea Ministerului Educației Naționale, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 96 din 22 decembrie 2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative și a Hotărârii Guvernului nr. 185 din 16 aprilie 2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale.*

ICPA București își are sorgintea în **Secțiunea de Chimie, Microbiologie și Fizică Agricolă** din cadrul **Institutului de Cercetări Agronomice al României** (I.C.A.R.) ce a fost înființat prin **Legea nr. 1205/1927**. Potrivit acestei legi, una dintre cele 6 secțiuni din care se compunea institutul era și Secțiunea de Chimie, Microbiologie și Fizică Agricolă care avea ca scop: studierea solurilor României din punctul de vedere al însușirilor agricole, în scopul de a obține bazele științifice pentru îndrumarea tehnicii agriculturii.

Potrivit art. 9 alin. (1) din legea referită, „Institutul se dotează cu 11 ha din actualul teren al școlii superioare de agricultură Herăstrău, și anume porțiunea mărginită la est cu noul bulevard Mărăști, la nord-est cu terenul cedat societății Principele Mircea, la nord cu șoseaua ce duce la stațiunea T.F.F., la vest cu ferma Herăstrău, la sud-vest cu șoseaua ce leagă școala cu ferma Herăstrău și la sud cu parcul școlii”, respectiv actualul teren situat în B-dul Mărăști nr. 61.

Art. 9 alin. (3) din Legea nr. 1205/1927 statua faptul că terenul în discuție este inalienabil și nu se poate întrebuița în alt scop decât acela pentru care a fost destinat prin lege.

Prin **Legea nr. 1206/1927** pentru organizarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor se înființează pe lângă minister **Consiliul Superior al Agriculturii** (C.S.A.) care avea scopul de a „îndruma și coordona activitatea tehnică a ministerului pentru progresul agriculturii”.

Prin **Legea nr. 1676/1932** pentru modificarea mai multor articole din legea pentru înființarea I.C.A.R., Secțiunea de Chimie, Microbiologie și Fizică Agricolă a fost redenumită **Secțiunea de Chimie, Tehnologie, Microbiologie și Fizică Agricolă**.

Art. 9 din legea referită consfințea trecerea în deplină proprietate a I.C.A.R. a tuturor terenurilor, clădirilor și întregului inventar aflat la data respectivă în folosința institutului și caracterul inalienabil al acestora.

Această lege era semnată de ministrul agriculturii și domeniilor Gheorghe Ionescu-Șișești și prevedea fonduri alocate din ministerul agriculturii și domeniilor pentru constituirea diferitelor pavilioane, pentru înzestrarea lor cu aparatură și materiale necesare. Acest efort a fost finalizat prin terminarea clădirii administrative a subscisei din B-dul Mărăști nr. 61.

De asemenea, nu putem trece cu vederea, înființarea prin **Legea nr. 727/1941** a **Academiei de Agricultură a României**. La art. 1 din lege se precizează că Societatea Națională a Agriculturii înființată prin legea din 31 martie 1913, conform votului adunării generale din 22 mai 1941, își încetează existența și potrivit dorinței exprimate de aceeași adunare generală, se înființează Academia de Agricultură din România.

În anul 1962 a fost adoptată **Legea nr. 1/1962** cu privire la înființarea **Consiliului Superior al Agriculturii (C.S.A.)** și a Consiliilor regionale și raionale. C.S.A. era organ central de conducere a agriculturii pe plan republican, care desființa Ministerul Agriculturii.

Potrivit art. 26 din Legea nr. 1/1962, a fost înființat de sine stătător **Institutul Central de Cercetări Agricole (I.C.C.A.)**, pentru a asigura o mai bună conducere și coordonare a activității științifice de cercetare pe întreaga țară. I.C.C.A. cuprindea în structura sa și **Secția de pedologie**.

Se poate observa continuitatea activității de pedologie în cadrul I.C.C.A. în clădirea construită de marele Academician Gheorghe Ionescu-Șișești în bulevardul Mărăști nr. 61, ce dispunea de spații generoase pentru laboratoare și birouri.

În anul 1969, prin Hotărârea **Consiliului de Miniștri nr. 1780/02.09.1969, Sectorul de Pedologie** din cadrul Institutului de Cercetări pentru Îmbunătățiri Funciare și Pedologie (care a luat naștere în 1966) se reorganizează sub denumirea de **INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU PEDOLOGIE (I.C.P.)** cu sediul în București, în cadrul I.C.C.A., din subordinea C.S.A. **Obiectul acestui institut era efectuarea de studii și cercetări privind caracterizarea tipurilor de sol și a stării lor de fertilitate.**

Prin **Decretul nr. 704/11.10.1969** privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Silviculturii, C.S.A. se reorganizează în Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

Potrivit art. 7 și 24 din decretul referit, pe lângă ministru funcționau:

- **Consiliul Superior al Agriculturii (C.S.A.)** care avea ca scop dezbaterile problemelor de orientare și dezvoltare a agriculturii și

- **Academia de Științe Agricole (A.S.A.S.)**, instituție care organiza, îndruma și controla întreaga activitate științifică în domeniul agriculturii și silviculturii, fiind subordonată Ministerului Agriculturii și Silviculturii.

- În **Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 565/6 mai 1970** privind aprobarea Statutului Academiei de Științe Agricole și Silvicultură, precum și unele măsuri pentru îmbunătățirea organizării unităților de cercetare științifică ale Ministerului Agriculturii și Silviculturii, în *Anexa 1 Lista Unităților de Cercetare care se reprofilează sau se reorganizează, la pct. 1 se înființează Institutul de Studii și Cercetări Pedologice București prin comasarea:*

- *Institutului de Cercetări pentru Pedologie al ASAS;*
- *Centrului de pedologie și ecologie agricolă și silvică București al Academiei RSR;*
- *Secției de hărți pedologice din Institutul Geologic – București;*
- *Serviciului de pedologie din Întreprinderea geologică de prospecțiuni din subordinea Ministerului Industrii Miniere și Geologiei.*

Nici prin Decretul nr. 704/11.10.1969 și nici prin Decretul nr. 122/1970, nu se menționează nici un moment că, o dată cu înființarea sa, ASAS preia patrimoniul vreunei instituții sau că i se constituie vreun drept asupra vreunui imobil teren sau construcție.

Prin Decretul 139/30 aprilie 1974, Institutul de Studii și Cercetări Pedologice s-a transformat în Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie.

În legea nr. 290/2002 prin organizarea și funcționarea unităților de cercetare-dezvoltare din domeniul agriculturii, silviculturii, industriei alimentare și a ASAS, în Anexa nr. 1, se recunoaște că ICPA are în administrare 19,51 ha.

Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie s-a transformat în institut național prin Hotărârea Guvernului nr. 1375/26 august 2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului – ICPA București, în subordinea MADR.

Prin aceeași HG nr. 1375/2004, a fost aprobat și regulamentul de organizare și funcționare a Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului – ICPA București. Între bunurile din **domeniul public al statului**, administrate de INCDPAPM – ICPA București, figurează o suprafață de 19,51 ha, din care 9,86 ha teren arabil de la Rovinari, județul Gorj, 7,4 ha pășune în orașul Novaci, județul Gorj, 2,25 ha curți construcții, **din care 2,01 ha București, sector 1, Bulevardul Mărăști, nr.61**, iar 0,24 ha în județul Gorj.

I.C.P.A. are o veche tradiție în cercetarea științifică și funcționează în același sediu din anul 1932, deci de aproximativ 100 ani.

Prin Legea nr.45/2009, clădirea administrativă și laboratoarele în suprafață de 6,754 m², garajul în suprafață de 900 m² din București, bd. Mărăști, nr.61, sectorul 1, împreună cu terenul aferent, în suprafață de 4,7 ha, s-au restituit în proprietatea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”.

Legea actuală restituie în proprietatea ASAS clădirea și laboratoarele din București, bd. Mărăști nr.61, sectorul 1 deși niciodată acestea nu au fost ale sale.

În conformitate cu prevederile art.136 din **Constituția României** din anul 1991:

(1) Proprietatea este publică sau privată.

(2) Bunurile proprietate publică sunt inalienabile.

(3) Proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile legii organice.

Din evocarea textului constituțional se trag următoarele concluzii:

- în România, proprietatea este publică, caz în care exercitarea ei aparține numai statului sau unităților administrativ-teritoriale (comuna, orașul, județul) și privată, caz în care exercitarea ei aparține oricărui subiect de drept, inclusiv statului;

- anumite bunuri pot forma obiectul exclusiv al proprietății publice;

- **bunurile publice au un regim juridic special**, derogator de la cel comun, în sensul că **sunt inalienabile**, adică scoase din circuitul civil.

În consecință:

- *terenurile și clădirile dobândite în condițiile de mai sus sunt inalienabile și insesizabile, adică sunt bunuri aparținând domeniului public iar*

- *destinația lor este exclusivă pentru activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare și nu poate fi schimbată, decât potrivit legii.*

Ținem să menționăm faptul că, **imobilul în discuție a avut același regim special încă din anul 1927**, când a fost atribuit în administrare Institutului de Cercetări Agricole al României, prin Legea nr.1205/1927 (art.9, alin.(3), mai sus menționat) și apoi modificată prin Legea nr.1676/1923 (art.9).

Terenul care în prezent este al ASAS este proprietatea Statului Român, fiind în proprietate publică, astfel cum reiese din încheierea de intabulare nr.20954/01.04.2008 și din art.7 din H.G. nr.1375/2004, subscrisă având doar un drept de administrare.

Dacă am admite că prin Legea nr.45/2009, **bunuri din domeniul public al statului au fost trecute în domeniul privat al ASAS, acest aspect vine în contradicție cu scopul pentru care statul român a înzestrat unitățile de cercetare de-a lungul istoriei, și chiar cu scopul statului român care urmărește realizarea interesului public general, așa cum ar trebui să o facă ASAS ca instituție publică.**

În consecință, terenul în discuție nu poate fi decât în proprietate publică, care potrivit art.136 alin.(2) din Constituție coroborat cu art.20 din Legea nr.215/2001, **aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale, adică comunelor, orașelor, municipiilor și județelor.**

Cum în cazul de față, ASAS nu este decât o instituție autonomă, de drept public și unitate publică, este evident că aceasta nu poate exercita un drept de proprietate publică pe terenul și clădirile situate în București, B-dul Mărăști nr.61.

Mai mult decât atât, potrivit art.3, alin.(2) din Legea nr.45/2009, **se prevede faptul că ASAS este continuatoarea și unicul succesor în drepturi al Institutului de Cercetări Agronomice al României, al Institutului Național Zootehnic, al Academiei de Agricultură a României și al Institutului Central de Cercetări Agricole.**

Considerăm că aceasta prevedere legală este abuzivă și încalcă adevărul istoric.

Astfel, din analiza prezentării noastre istorice reiese faptul că ASAS a fost înființată prin Decretul nr.704/11.10.1969, iar organizarea și funcționarea acesteia este consfințită prin Decretul nr.122/18.03.1970, **după momentul înființării**

Institutului de Cercetări pentru Pedologie, în cadrul Institutului Central de Cercetări Agricole, prin HCM 1780/02.09.1969.

Potrivit art.31 din Decretul nr.704/11.10.1969, „Până la organizarea Academiei de Științe Agricole și Silvici, conducerea activității științifice din unitățile de cercetări agricole și silvice se exercită de Ministerul Agriculturii și Silviculturii prin actualul Institut Central de Cercetări Agricole și institutele de cercetări existente”.

Statutul ASAS a fost aprobat prin **Decretul nr.122/1970** care preciza la art.1 că ASAS este forul științific care organiza, îndruma și coordona, în mod unitar, întreaga activitate științifică în domeniul agriculturii și silviculturii.

Decretul statua faptul că, ASAS era instituție de stat, cu personalitate juridică, având sediul în București și care funcționa pe lângă Ministerul Agriculturii și Silviculturii, față de care răspundea.

Potrivit art.14 din Decretul nr.122/1970, „Pe data intrării în vigoare a prezentului decret, Institutul Central de cercetări Agricole (I.C.C.A.) își încetează activitatea”.

Având în vedere aceste prevederi legale, pentru noi este evident că predecesorul ASAS este doar I.C.C.A. și în nici un caz institutul de cercetări Agronomice al României, Institutul Național Zootehnic și Academie de Agricultură a României.

Nici prin Decretul nr.704/11.10.1969 și nici prin Decretul nr.122/1970, nu se menționează nici un moment că, o dată cu înființarea sa, ASAS preia patrimoniul vreunei instituții sau că i se constituie vreun drept asupra vreunui imobil teren sau construcție.

Prin decizia nr.27/1983, ASAS transmite suprafața de 7800 mp situată în B-dul Mărăști, din administrarea sa în administrarea ICPA, aspect care demonstrează în mod indubitabil că, niciodată nu au avut în patrimoniu cu titlu de proprietate acest imobil, ci doar în administrare, atribuit la care, față de această suprafață, a și renunțat prin propria sa dispoziție, având în vedere principiul disponibilității în drept. De altfel suprafața de teren pe care este construită de către subscrisa hală model sol, nici nu este intabulată în Cartea funciară pe numele reclamantei.

Ca atare, întotdeauna au deținut cel mult administrarea imobilului în discuție și nici vorbă de a avea un alt drept de proprietate asupra construcțiilor și terenului din B-dul Mărăști nr.61.

ASAS se comportă ca un „stat în stat” ceea ce contravine dispozițiilor constituționale privitoare la unicitatea statului. În cazul de față, statul român, prin administratorul său ICPA ar trebui să colaboreze cu ASAS pentru promovarea cercetării românești.

Mai mult decât atât, ASAS ar trebui să sprijine activitatea ICPA cu atât mai mult cu cât pentru spațiile din clădirea situată în Bd. Mărăști, nr.61, sector 1, subscrisul Institut a investit de-a lungul timpului sume extrem de mari pentru întreținerea și modernizarea acesteia.

Este de reținut că în această clădire s-au investit bani din proiecte europene cu afecțiuni speciale, obținuți de Institut, în vederea modernizării aparaturii existente.

Întrucât institutul are o existență continuă de aproape un secol în același imobil (construcție și terenuri) situat în B-dul Mărăști nr.61, imobil care de altfel este dat în administrare de către Statul român, prin HG nr.1375/2004, erau necesare modificări și îmbunătățiri ale acestuia, astfel încât subscrisa să-și poată desfășura activitatea de cercetare la cele mai înalte standarde.

Tocmai de aceea, ICPA a realizat mari investiții pe terenul situat în B-dul Mărăști nr.61, prin construirea în anul 1983 a unei hale model sol în care funcționează laboratoare și alte spații destinate cercetării experimentale. Acest spațiu de cercetare a fost consolidat, modernizat și dotat cu aparatură de ultimă generație prin efortul propriu al institutului.

Astfel în anexele la procesul-verbal de recepție al halei sol sunt incluse în construcție tot felul de echipamente încorporate, care au devenit bunuri imobile,

având în vedere natura acestora și fără de care nu se poate proceda la efectuarea diverselor experiențe.

Pentru spațiile din clădirea situată în bd. Mărăști, nr.61, sector 1, subscrisul Institut a investit de-a lungul timpului sume extrem de mari pentru întreținerea și modernizarea acesteia, fără a fi vreodată tulburat în exercitarea dreptului de administrare conferit de actele normative care îi guvernează activitatea, exercitându-ne dreptul de administrare al proprietății publice a statului ca un bun proprietar.

Este de reținut că în această clădire, care reprezintă și sediul, s-au investit bani din proiecte europene cu afecțiuni specială, obținuți de Institut, în vederea modernizării aparaturii existente, întrucât există proiecte de cercetare, cum este UMP-MAKIS.

Totodată, I.C.P.A., prin Legea nr.170/2005, a devenit Laborator Național de referință și funcționează implementând politici europene, moment la care s-a luat în calcul și patrimoniul acestuia, fără de care nu se poate realiza cercetarea aferentă și necesară respectării Directivelor Europene nr.91/71/EEC și respectiv nr.86/278/EEC, astfel Institutul este responsabil de următoarele programe:

- Managementul durabil al resurselor de sol sub influența presiunilor antropice, în contextul adaptării la reglementările politicilor agricole comunitare (program sectorial cu MADR 2007-2010);

- Diagnosticarea zonelor vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole și a planurilor de acțiune în vederea reducerii poluării;

- Elaborarea metodologiilor pentru evaluarea spațială a zonelor cu handicap și a terenurilor potențial destinate măsurilor de agro-mediu în acord cu directivele și normativele europene;

- Evaluarea spațială la nivel național a zonelor defavorizate afectate de handicapuri naturale, a terenurilor agricole în zone desemnate Natura 2000 și a terenurilor potențial destinate măsurilor de agro-mediu;

- Elaborarea metodologiei privind evaluarea georeferențiată a vulnerabilității și riscului indus de aplicarea nămolurilor conform Directivei Nămolurilor Orășenești;

- Evaluarea zonelor de pe teritoriul României clasificate ca nivel NUTS3 - județe - pentru care se poate anticipa că emisiile tipice de gaze cu efect de seră provenite din cultivarea materiilor prime agricole sunt mai mici sau egale cu emisiile comunicate la rubrica „Valori detaliate implicite pentru cultură” din Anexa V, partea D a Directivei 2009/28/CE - contract cu MADR 2010

Față de cele prezentate am elaborat propunerea legislativă, anexată, pe care o supunem spre adoptare, în procedură de urgență, Parlamentului.

INIȚIATORI,

Senator PSD - Liviu BUMBU

Senator PSD